

Prezentul document este supus reglementărilor aflate sub incidența regulamentului U.E. nr. 679/2016

Document finalizat

Cod ECLI ECLI:RO:TBCLJ:2020:001.000051

Dosar nr. 1327/117/2018

ROMÂNIA
TRIBUNALUL CLUJ
SECȚIA CIVILĂ

SENTINȚA CIVILĂ NR. 51/2020

Sedința publică din 30 ianuarie 2020

Completul compus din:

PREȘEDINTE Corina-Anca Cimbrudean

Grefier Alina-Pompilia Boțioc

Pe rol se află judecarea cauzei Proprietate Intelectuală privind pe reclamanta SOCIETATEA DE GESTIUNE COLECTIVĂ A DREPTURILOR DE AUTOR DIN DOMENIUL ARTELOR VIZUALE-VISARTA și pe pârât GALERIILE QUADRO, având ca obiect drept de autor și drepturi conexe.

La data de 28 ianuarie 2020 s-a depus la dosarul cauzei prin serviciul de registratură al tribunalului dovada achitării diferenței de onorar expert în cuantum de 7850 lei, precum și concluzii scrise din partea reclamantei (f. 181-189).

Mersul dezbaterilor cauzei, cât și concluziile orale ale părților au fost consemnate în încheierea de ședință din data de 16 ianuarie 2020, iar pronunțarea hotărârii a fost amânată pentru data de 30 ianuarie 2020, încheiere ce face parte integrantă din hotărârea ce s-a pronunțat în cauză.

TRIBUNALUL

Prin cererea de chemare în judecata reclamanta Societatea de Gestione Colectiva a Drepturilor de Autor din Domeniul Artelor Vizuale – VISARTA în contradictoriu cu pârâta Galeria Quadro SRL a solicitat obligarea paratei la comunicarea situației lucrărilor vândute în perioada martie 2015 - martie 2018; obligarea paratei la plata sumelor reprezentând drept de suită aferente perioadei martie 2015-martie 2018, suma ce urmează a fi stabilită în urma efectuării unui raport de expertiza prin care se va stabili contravaloarea operelor vândute și

cuantumul dreptului de suită datorat. Precizează ca pentru perioada mai-decembrie 2017 suma datorată este de 20146 Euro, respectiv 93679 lei la un curs de 1 EURO = 4.65 lei.

În motivarea cererii reclamanta arată că potrivit art. 21 din legea 8/1996 modificată și republicată „Autorul unei opere originale de artă grafică sau plastică ori al unei opere fotografice beneficiază de un drept de suită, reprezentând dreptul de a încasa o cotă din prețul net de vânzare obținut la orice revânzare a operei, ulterioară primei înstrăinări de către autor”.

Reclamanta gestionează drepturile patrimoniale de autor, principalul lor obiect de activitate fiind colectarea, repartizarea și plata drepturilor de autor, convenite titularilor.

Reclamanta este colector unic al drepturilor de suită, colectând atât pentru membrii reclamantei cât și pentru cei care nu sunt membrii ai societății.

Prin Decizia nr. 231 din 28.07.2006 Societatea Visarta a fost numită de ORDA colector al renumerațiilor convenite titularilor de drepturi - drepturi de suită.

Potrivit prevederilor Legii 8/1996 Societatea Visarta a perfectat Protocolul privind colectarea drepturilor de suită cu principalii utilizatori, având cea mai mare cifră de afaceri la momentul semnării documentului.

MB

Potrivit Metodologiei de colectare a drepturilor de suită, publicată MO 712/18.08.2016, casele de licitație precum și orice alt vânzător al operelor de artă plastică, au obligația de a raporta lunar, reclamantei, colector unic, situația vânzărilor efectuate. Corelativ, au obligația de a vira sumele reprezentând drepturi de suită, după adjudecarea lucrărilor și plata prețului. Obligația de comunicare trebuie îndeplinită de către vânzător sau intermediar până în ultima zi a fiecărei luni pentru vânzările efectuate în luna precedentă, iar obligația de virare a sumelor reprezentând drept de suită ar fi trebuit îndeplinită în termen de 10 zile de la data specificată la alin. 1.

Potrivit art. III din Protocolul privind colectarea dreptului de suită din 28.07.2006 „Colectorul unic și gestionarul sumelor colectate încasează și repartizează titularilor de drepturi de autor sumele rezultate ca urmare a aplicării cotei procentuale prevăzute de dispozițiile art. 21 alin. 4 din legea 8/1996 asupra prețului de vânzare al operelor de artă vizuală.

Reclamanta nu are posibilitatea legală de a verifica evidențele caselor de licitație, acestora revenindu-le obligația de raporta și vira drepturile de suită convenite titularilor acestora, către reclamantă.

Pârâta nu și-a îndeplinit obligațiile stabilite de lege în sarcina sa, nu a înțeles să raporteze situația lucrărilor vândute și, respectiv să efectueze plata sumelor reprezentând drept de suită convenite titularilor de drepturi.

Reclamanta a apelat, în această situație, la surse publice de informare, valoarea pretențiilor fiind stabilită din datele de colectare de pe site-ul pârâtei și din alte surse, cum ar fi cataloage, publicații în domeniu, însă nu a putut verifica decât perioada mai-decembrie 2017.

Raportat la acestea având în vedere că, în perioada mai-decembrie 2017, pârâta vândut cca 207 lucrări, reclamanta a calculat provizoriu sumele reprezentând drept de suită aferent vânzărilor din această perioadă, rezultând suma de 20146 Euro urmând ca valoarea reală să fie determinată în urma efectuării unei expertize de specialitate, care să stabilească exact operele vândute și sumele la care aceste opere au fost înstrăinate.

Prin neîndeplinirea obligațiilor stabilite de lege în sarcina pârâtei, titularii dreptului de suită sunt prejudiciați prin neîncasarea sumelor ce li se cuvin, iar reclamanta este de asemenea prejudiciată, fiind în imposibilitate de a încasa comisionul convenit, de 15%.

Refuzul pârâtei de a informa cu privire la aceste sume și de a le vira către reclamantă, este prejudiciat, de asemenea, bugetul statului, aceste sume, odată încasate, fiind generatoare de taxe și impozite pe care atât reclamanta, cât și titularii drepturilor le datorează către stat.

Reclamanta a notificat, în numeroase rânduri, atât prin intermediul emailului cât și prin poștă, solicitând efectuarea plății sumelor reprezentând drept de suită, însă aceasta a refuzat să răspundă solicitărilor reclamantei.

Prin întâmpinarea formulată pârâta Galeria QUADRO SRL a solicitat admiterea doar în parte acțiunea, pentru suma de 2.648,8 euro, având în vedere caracterul nefondat al acțiunii în privința celorlalte sume solicitate.

Într-adevăr, în condițiile Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, autorul unei opere originale de artă grafică sau plastică ori al unei opere fotografice beneficiază de un drept de suită, reprezentând dreptul de a încasa o cotă din prețul net de vânzare obținut la orice revânzare a operei, ulterioară primei înstrăinări de către autor. Suma datorată cu acest titlu se calculează conform următoarelor cote, fără a putea depăși 12.500 euro sau contravaloarea în lei: a) de la 300 la 3.000 euro -5%; b) de la 3.000,01 la 50.000 euro - 4%; c) de la 50.000,01 la 200.000 euro - 3%; d) de la 200.000,01 la 350.000 euro -1%; e] de la 350.000,01 la 500.000 euro - 0,5%; f) peste 500.000 euro - 0,25%.

Acțiunea formulată de gestionarul colectiv este în cea mai mare parte neîntemeiată, pentru următoarele motive:

Plata dreptului de suită presupune vânzarea (revânzare) efectivă a operei. În acțiunea introductivă de instanță, s-au calculat drepturile de suită inclusiv pentru operele de artă care au fost într-adevăr oferite spre vânzare în cadrul licitațiilor organizate de către noi, dar care nu

au fost înstrăinate, nefiind înregistrate oferte de cumpărare. Pârâta acționează pe piața de artă în calitate de intermediari, iar operele de artă care nu au fost înstrăinate au fost restituite proprietarilor. Astfel, cererea de chemare în judecată este absolut nefondată în privința solicitării achitării drepturilor de suită pentru operele de artă care nu au fost vândute. Astfel, dreptul de suită a fost calculat pentru totalitatea lucrărilor scoase la licitație, nu pentru lucrările vândute la licitație, respectiv din cele 207 de lucrări cu drepturi de suită identificate de reclamantă, doar 66 de lucrări au fost vândute în realitate.

Durata de ocrotire a dreptului de autor, inclusiv dreptul la suită se stinge după trecerea unui termen de 70 de ani de la data decesului autorului operii. În acțiunea introductivă de instanță, s-au calculat drepturile de suită inclusiv pentru operele de artă într-adevăr vândute, dar a căror autor a decedat cu mai mult de 70 de ani în urmă raportat la momentul vânzării sau revânzării operii de artă.

Baza de calcul al dreptului de suită este prețul efectiv de vânzare/revânzare. Reclamanta a calculat contravaloarea dreptului de suită luând ca bază de calcul prețurile estimate înainte de licitație, care pot fi mai mari sau mai mici decât prețul de vânzare, însă quantumul dreptului de suită nu poate fi determinat luând ca și bază de calcul un preț estimativ, cu trebuie determinat în temeiul prețului net efectiv achitat, conform prevederilor legale aplicabile.

Arată că în anul 2017, a organizat două licitații (licitația nr. 22 și licitația nr. 23), și a vândut operele de artă menționate la filele 2-9 din întâmpinare și a încasat din vânzări ale unor opere de artă având valoarea între 300 și 3000 euro, 36.078,4 euro, respectiv din vânzări ale unor opere de artă având valoarea între 3.000,01 la 50.000 euro, 21.122 euro, luând în calcul operele supuse dreptului de suită.

Aplicând metoda de calcul legal determinată a dreptului de suită, rezultă că datorează cu titlu de drept de suită suma de 1.803,92 euro (5% din vânzări), respectiv 844,88 euro (4% din vânzări), în total 2.648,8 euro.

Analizând cererea prin prisma motivelor de fapt și de drept invocate, tribunalul reține următoarele:

Prin Decizia nr.231/28.07.2006 A Oficiului Român pentru Drepturile de Autor reclamanta Societatea de Gestiune Colectivă VISARTA-Societatea de Gestiune Colectivă din Domeniul Artelor Vizuale a fost desemnată drept colector al remunerațiilor cuvenite titularilor de drepturi de autor stabilite prin protocolul privind colectarea dreptului de suită, care constituie anexă la prezenta decizie.

Potrivit art. 24 al.1 din legea 8/1996 modificată și republicată „Autorul unei opere originale de artă grafică sau plastică ori al unei opere fotografice beneficiază de un drept de suită, reprezentând dreptul de a încasa o cotă din prețul net de vânzare obținut la orice revânzare a operii, ulterioară primei înstrăinări de către autor”.

Potrivit prevederilor Legii 8/1996 Societatea Visarta a perfectat Protocolul privind colectarea drepturilor de suită cu principalii utilizatori, având cea mai mare cifră de afaceri la momentul semnării documentului.

Potrivit Metodologiei de colectare a drepturilor de suită, publicată MO 712/18.08.2016, casele de licitație precum și orice alt vânzător al operelor de artă plastică, au obligația de a raporta lunar, reclamantei, colector unic, situația vânzărilor efectuate. Corelativ, au obligația de a vira sumele reprezentând drepturi de suită, după adjudecarea lucrărilor și plata prețului. Obligația de comunicare trebuie îndeplinită de către vânzător sau intermediar până în ultima zi a fiecărei luni pentru vânzările efectuate în luna precedentă, iar obligația de virare a sumelor reprezentând drept de suită ar fi trebuit îndeplinită în termen de 10 zile de la data specificată la alin. 1.

Potrivit art. III din Protocolul privind colectarea dreptului de suită din 28.07.2006 „Colectorul unic și gestionarul sumelor colectate încasează și repartizează titularilor de drepturi de autor sumele rezultate ca urmare a aplicării cotei procentuale prevăzute de dispozițiile art. 21 alin. 4 din legea 8/1996 asupra prețului de vânzare al operelor de artă vizuală.

Pârâta nu a negat datoria sa cu titlu de drept de suită față de reclamantă, însă a contestat cuantumul sumei solicitate.

În scopul determinării cuantumului dreptului de suită pentru perioada martie 2015-martie 2018 solicitat s-a efectuat în cauză un raport de expertiză contabilă de către d-nul expert Culda Ioan prin care s-a stabilită că acesta este de 85.312,78 lei (18.069,77 euro la cursul de schimb BNR de la data emiterii fiecărei facturi de re-vânzare).(f.93-155).

Față de acestea, apreciind întemeiată, în parte, cererea de chemare în judecată, instanța o va admite, ca atare și va obliga pe pârâtă să comunice reclamantei situația lucrărilor vândute în perioada martie 2015-martie 2018.

Va obliga pe pârâtă să plătească reclamantei suma de 85.312,78 lei (18.069,77 euro la cursul de schimb BNR de la data emiterii fiecărei facturi de re-vânzare), cu titlu de drept de suită prin raportare la vânzările de operă de artă efectuate de pârâtă în perioada martie 2015-martie 2018.

În tem.art.453 al.2 cod procedură civilă, instanța va obliga pe pârâtă să plătească reclamantei suma de 13.2017,37 lei cheltuieli de judecată compusă din 120 lei taxă judiciară de timbru(f.27), 8350 lei costul expertizei contabile(f.93),4000 lei onorar avocațial(f.162,163), 369,49 lei cheltuieli de deplasare apărător reclamantă pentru termenul de judecată din data de 20.09.2018 la care s-a prezentat, 367,88 lei cheltuieli de deplasare apărător reclamantă pentru termenul de judecată din data de 16.01.2020 la care s-a prezentat.Nu s-a acordat cheltuielile de deplasare în cuantum de 111,41 E(528,98 lei) deoarece cauza nu a avut termen de judecată în data de 18.12.2018.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE**

Admite, în parte, cererea de chemare în judecată formulată de reclamanta Societatea de Gestiune Colectivă a Drepturilor de Autor din Domeniul Artelor Vizuale-VISARTA cu sediul în București str.Poet Panait Cerna nr.52, sc.3, et.7, ap.85, sector 3 în contradictoriu cu pârâta Galeria QUADRO SRL cu sediul în mun.Cluj-Napoca str.Samuil Micu nr.7, jud.Cluj.

Obligă pe pârâtă să comunice reclamantei situația lucrărilor vândute în perioada martie 2015-martie 2018.

Obligă pe pârâtă să plătească reclamantei suma de 85.312,78 lei (18.069,77 euro la cursul de schimb BNR de la data emiterii fiecărei facturi de re-vânzare), cu titlu de drept de suită prin raportare la vânzările de operă de artă efectuate de pârâtă în perioada martie 2015-martie 2018.

Obligă pe pârâtă să plătească reclamantei suma de 13.2017,37 lei cheltuieli de judecată.

Cu drept de apel în 30 de zile de la comunicare.

Cererea de apel și motivele de apel se depun la Tribunalul Cluj.

Pronunțată în ședința publică din 30.01.2020.

**Președinte,
Corina-Anca Cimbrudean**

**Grefier,
Alina-Pompilia Boțioc**

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

Handwritten signature